

~~WSTĘPNE USTALENIA~~/SPRAWOZDANIE¹

Z przeprowadzenia zadania audytu wewnętrznego, zgodnie z pozycją 6 planu audytu na
2024 rok

nr zadania audytowego	DU-AW-I.1720.16.2024
temat zadania	Ocena realizacji przepisów dotyczących obowiązku oszczędzania energii elektrycznej w Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze.
cele przeprowadzenia audytu	Celem zadania jest sprawdzenie czy instytucja kultury zmniejszyła zużycie energii elektrycznej, zgodnie z przepisami prawa.
przedmiotowy zakres zadania	Przedmiotowy zakres zadania obejmował analizę uregulowań wewnętrznych, wywiady z pracownikami i kierownictwem oraz podjęte działania służące zmniejszeniu zużycia energii elektrycznej.
podmiotowy zakres zadania	Podmiotowym zakresem audytu objęto Filharmonię Dolnośląską w Jeleniej Górze.
skład zespołu przeprowadzającego zadanie i numery upoważnień	 Audytor Wewnętrzny, upoważnienie Nr 495/2024 Audytor Wewnętrzny, upoważnienie Nr 496/2024
termin przeprowadzenia zadania	25.06.2024 r. – 31.10.2024 r.
sposób klasyfikacji wyników dla poszczególnych kryteriów (wyniki dla poszczególnych kryteriów zostaną sklasyfikowane w oparciu o poziom ryzyka określony dla wydanych zaleceń)	<p>Ryzyko poważne (duża istotność) – jest zagrożeniem które może doprowadzić lub doprowadziło do istotnych negatywnych skutków dla badanego systemu (procesu); jego wynikiem może być w szczególności poważne zakłócenie funkcjonowania systemu, nieefektywne lub niecelowe wykorzystanie zasobów, straty finansowe, naruszenie powszechnie obowiązujących przepisów, w szczególności prowadzące do odpowiedzialności prawnej, nierzetelna ewidencja lub sprawozdawczość; ryzyko poważne może wiązać się z istotnymi (brakami) lukami w systemie zarządzania i kontroli wewnętrznej.</p> <p>Ryzyko umiarkowane (średnia istotność) – jest zagrożeniem które może doprowadzić lub doprowadziło do zakłócenia funkcjonowania badanego systemu (procesu) w szczególności na skutek niepełnych, (nieprecyzyjnych) lub nieaktualnych procedur (regulacji wewnętrznych), braku odpowiednich kontroli, albo niewłaściwie prowadzonej dokumentacji.</p> <p>Ryzyko niskie (mała istotność) – są to pojedyncze błędy i braki w dokumentacji lub procedurach (regulacjach wewnętrznych) mające nieznaczny wpływ na funkcjonowanie badanego systemu (procesu).</p>

¹ Niepotrzebne skreślić

I. Podsumowanie ustaleń stanu faktycznego według przyjętych kryteriów (streszczenie wyników).²

W wyniku audytu nie wydano zaleceń.

II. Wykaz użytych skrótów.

UMWD – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

URE – Urząd Regulacji Energetyki

Ustawa – Ustawa z 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2127)

III. Akty prawne oraz przepisy wewnętrzne, które zostały wykorzystane podczas audytu.

- Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. poz. 2127 i 2243);
- Ustawa z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz. U. poz. 2243);
- Rekomendacje Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego dla instytucji kultury w zakresie oszczędzania energii elektrycznej.

IV. Wstęp (krótkie opisowe wprowadzenie do tematyki audytu, w tym działań komórki w obszarze poddanym audytowi).

W związku z ochroną konsumentów przed nadmiernym wzrostem cen energii elektrycznej ustawodawca wprowadził obowiązek ograniczenia zużycia prądu.

Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej, wprowadziła w jednostkach sektora finansów publicznych obowiązkowy cel 10 % zmniejszenia całkowitego zużycia energii elektrycznej w budynkach, częściach budynków oraz przez wykorzystywane urządzenia techniczne, instalacje i pojazdy w okresie od dnia 1 grudnia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r.

Dotyczy to m.in.:

1. organów władzy publicznej, w tym organów administracji rządowej, organów kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądów i trybunałów;
2. jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków;
3. związków metropolitalnych;
4. instytucji gospodarki budżetowej;
5. państwowych funduszy celowych;
6. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i zarządzanych przez niego funduszy oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i funduszy zarządzanych przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
7. Narodowego Funduszu Zdrowia;
8. uczelni publicznych;
9. Polskiej Akademii Nauk i tworzonych przez nią jednostek organizacyjnych;
10. państwowych i samorządowych instytucji kultury.

² W przypadku braku zaleceń tabela nie jest wypełniana i wpisuje się zdanie: „W wyniku audytu nie wydano zaleceń”.

Zadanie audytowe obejmowało samorządowe instytucje kultury województwa dolnośląskiego:

1. Teatr Polski we Wrocławiu;
2. Wrocławski Teatr Pantomimy;
3. Operę Wrocławską;
4. Dolnośląską Bibliotekę Publiczną im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu;
5. Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu;
6. Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu;
7. Narodowe Forum Muzyki im. Witolda Lutosławskiego we Wrocławiu;
8. Dolnośląskie Centrum Filmowe we Wrocławiu;
9. Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu;
10. Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy;
11. Filharmonię Sudecką w Wałbrzychu;
12. Filharmonię Dolnośląską w Jeleniej Górze;
13. Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze;
14. Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju;
15. Muzeum Gross-Rosen w Rogoźnicy. Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1940-1945);
16. Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu.

Cele określone w ustawie to:

- zmniejszenie zużycia energii elektrycznej w grudniu 2022 roku o 10 % w porównaniu do 1/12 średniorocznego zużycia w latach 2018-2019;
- zmniejszenie zużycia energii elektrycznej w 2023 roku o 10 % w stosunku do 2022 roku.

Do całkowitego zużycia energii elektrycznej, od którego poziomu liczone są oszczędności, nie wlicza się zużycia energii:

- w budynkach wykorzystywanych na potrzeby obronności państwa;
- przez urządzenia techniczne i instalacje zapewniające ciągłość działania infrastruktury informatycznej jednostek sektora finansów publicznych (np. zużycie energii elektrycznej na potrzeby pracy serwerowni, której działanie z racji pełnionej funkcji nie powinno być ograniczane);
- w obiektach stanowiących infrastrukturę krytyczną zlokalizowaną na terenie Rzeczypospolitej Polskiej³.

Analiza sposobów wykorzystywania energii, bardziej ekologiczne gospodarowanie zasobami, szukanie alternatywnych rozwiązań (np. w energii odnawialnej) to kierunki, które powinny być naturalnym działaniem instytucji rozwijających się i dbających o środowisko. Szczególnie w sytuacji, gdy nie wiadomo czy ceny prądu dla sektora kultury nie wzrosną.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że zmniejszenie zużycia energii elektrycznej jest niezależne od cen prądu. Dlatego nie należy zakładać, że ograniczenie zużycia energii zmniejszy jej koszty.

³ Chodzi o infrastrukturę krytyczną ujętą w wykazie, o którym mowa w art. 5b ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122 oraz z 2024 r. poz. 834 i 1222).

V. Wyniki badania.

Ustalenie 1 – Raportowanie
<p>Dyrektor Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze miał obowiązek złożyć, do 31 marca 2022 r. i rok później, raport z wykonania obowiązku ograniczenia energii elektrycznej do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. W przypadku nieotrzymania raportu, Prezes URE może nałożyć karę do 20.000 zł na daną instytucję. Kara może zostać również nałożona za brak podjętych działań do uzyskania oszczędności.</p> <p>Raporty dotyczące ograniczenia zużycia energii elektrycznej kierownicy instytucji kultury powinni przysyłać do URE za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP. Zgodnie z ustawą, obowiązek zużycia energii w danej instytucji (u odbiorcy końcowego) dotyczy energii końcowej, tj. samo zużycie energii należy rozumieć jako sumę energii wykorzystywanej przez odbiorniki, nie rozróżniając, jakie jest źródło jej pochodzenia (niezależnie czy energia pochodzi z sieci, czy z samowytwarzania przez jednostkę, np. z fotowoltaiki).</p> <p>Dyrektor Filharmonii Dolnośląskiej przesłał do Prezesa URE Raport z realizacji celu zmniejszenia zużycia energii elektrycznej za okres od 01.12.2022 r. do 31.12.2022 r. poprzez ePUAP w dniu 14.03.2023 r. W raporcie wskazano, że średniomiesięczne zużycie energii elektrycznej w latach 2018-2019 wyniosło 21.036,88 kWh. Natomiast w okresie od 01.12.2022 r. do 31.12.2022 r. zużycie wyniosło 12.666,00 kWh.</p> <p>Cel 10 % ograniczenia zużycia energii został osiągnięty.</p> <p>Za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Dyrektor Filharmonii Dolnośląskiej przesłał do Prezesa URE Raport poprzez ePUAP w dniu 27.02.2024 r. W raporcie wskazano, że zużycie energii elektrycznej od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. wyniosło 158.655 kWh, a w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wyniosło 140.849 kWh.</p> <p>Cel 10 % ograniczenia zużycia energii został osiągnięty.</p>
<p>Ocena według kryteriów przyjętych w programie</p> <p>Dyrektor Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze przesłał raporty z realizacji celu zmniejszenia zużycia energii elektrycznej za okres 01 do 31.12.2022 r. oraz za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. w wymaganych terminach. Cel ograniczenia zużycia energii elektrycznej o 10 % został osiągnięty.</p> <p>W związku z powyższymi ustaleniami można uznać, że kryterium przyjęte w programie zadania dotyczące zgodności z przepisami prawa oraz uregulowaniami wewnętrznymi zostało spełnione.</p>
Ustalenie 2 – Prowadzenie analiz w zakresie zużycia energii elektrycznej
<p>Kierownik Działu Technicznego prowadzi ewidencję zużycia energii elektrycznej w podziale na miesiące i lata. W chwili wejścia w życie ustawy dokonano analizy w zakresie zużycia energii elektrycznej oraz jej potencjalnych źródeł oszczędzania. Na terenie Filharmonii Dolnośląskiej znajdują się dwa punkty poboru energii elektrycznej. Średniomiesięczne zużycie energii elektrycznej w latach 2018-2019 zostało obliczone na podstawie faktur i wyniosło 21.036,88 kWh. Wartość tą wskazano w raporcie przesłanym do prezesa URE.</p> <p>Podczas sporządzania raportu do Prezesa URE za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. Kierownik Działu Technicznego w dniu 14.02.2024 r. sporządził notatkę służbową, która wskazuje, że w 2022 r. zainstalowane zostały w obiekcie Filharmonii nowe urządzenia elektryczne: klimatyzator ścienny wraz z jednostką zewnętrzną oraz generator pary. Oba urządzenia zainstalowane zostały w magazynie instrumentów w celu utrzymania stałej</p>

temperatury oraz wilgoci. Kierownik Działu Technicznego wskazał, że w celu miarodajnej weryfikacji zużycia energii w latach 2022-2023 nie należy uwzględniać zużycia energii generowanego przez te urządzenia. Aby oszacować dokładną wielkość poboru energii, przyjęto założenie, że urządzenia pracują czynnie, średnio 4 godziny w ciągu doby, natomiast resztę czasu pozostają w trybie minimalnego zużycia energii – standby. Jako podstawę do obliczeń przyjęto, że urządzenia pracują średnio z połową maksymalnej mocy wynikającej z kart technicznych. Urządzenia stale podtrzymują zadane wielkości, w związku z tym praca z maksymalną mocą może nastąpić tylko w przypadku znacznych odchyłów parametrów rzeczywistych od zadanych. Sytuacja taka ma miejsce stosunkowo rzadko i co za tym idzie nie ma znaczącego wpływu na ostateczny wynik.

Urządzenia te pracowały przez 17 dni, począwszy od dnia 15.12.2022 r. Obliczono, że szacowany pobór mocy tych urządzeń to 347,48 kWh.

Natomiast w roku 2023 urządzenia funkcjonowały cały rok, czyli 365 dni. Oszacowano, że w tym okresie zużycie wyniosło 7.460,60 kWh.

Wobec powyższego zużycie energii elektrycznej (w kWh) przyjęte w raporcie przedstawiono następująco:

ROK 2022			ROK 2023		
Całkowite zużycie energii	Szacowane zużycie energii przez urządzenia	Zużycie energii wykazane w raporcie do prezesa URE	Całkowite zużycie energii	Szacowane zużycie energii przez urządzenia	Zużycie energii wykazane w raporcie do prezesa URE
159.003	347,48	158.655,52	148.310	7.460,60	140.849,40

Na podstawie powyższego zestawienia wskazano, że cel 10 % oszczędności wynosił 15.865,56 kWh. Natomiast wartość zrealizowana wyniosła 17.806,12 kWh.

Powyższe wartości zostały wskazane w raporcie z realizacji celu zmniejszenia zużycia energii elektrycznej do Prezesa URE, za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

W przypadku, gdyby w raporcie ujęto zużycie energii elektrycznej generowane przez ww. urządzenia, wówczas cel oszczędności 10 % wyniósłby 15.900 kWh. Aby cel został osiągnięty Filharmonia musiałaby zużyć 143.103 kWh energii. Natomiast przy całkowitym zużyciu w wysokości 148.310 kWh oszczędności byłyby na poziomie 10.693 kWh, czyli cel zmniejszenia zużycia energii o 10 % nie zostałby osiągnięty.

Na podstawie wyjaśnień uzyskanych od Dyrektora Filharmonii i Kierownika Działu Technicznego, w raporcie do Prezesa URE przedstawiono zużycie energii elektrycznej za okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. bez uwzględnienia nowych urządzeń, które miały znaczący wpływ na zużycie energii w porównywalnym, wcześniejszym okresie. Zgodnie z interpretacją przedstawioną przez Prezesa URE, w przypadku gdy instytucja dokonała w okresie sprawozdawczym zmian mających wpływ na zużycie energii elektrycznej, należy przyjąć jednakowy stan materialny. W ocenie audytorów wewnętrznych dokonano właściwych obliczeń, które wskazano w raporcie.

Ocena według kryteriów przyjętych w programie

W Filharmonii Dolnośląskiej prowadzona jest ewidencja zużycia energii elektrycznej, dokonywane są wyliczenia i analizy, które doprowadziły do osiągnięcia zakładanych celów, polegających na oszczędności energii elektrycznej.

W związku z powyższymi ustaleniami można uznać, że kryteria przyjęte w programie zadania dotyczące skuteczności i efektywności działania, a także efektywności i skuteczności przepływu informacji zostały spełnione.

Ustalenie 3 – Podejmowane działania celem zmniejszenia zużycia energii elektrycznej

W Filharmonii Dolnośląskiej podejmowane były następujące działania celem zmniejszenia zużycia energii elektrycznej:

- spotkania Dyrektora z pracownikami celem omówienia konieczności oszczędności zużycia energii elektrycznej. Potwierdzeniem tego faktu jest w szczególności „Protokół ze spotkania Dyrektora z pracownikami w dniu 17 października 2022 r.”, który wskazuje, że omówiono obowiązek związany z uzyskaniem 10 % oszczędności energii elektrycznej na podstawie Ustawy. Dyrektor zobowiązał Kierownika Działu Technicznego do nadzorowania tego obowiązku. Jednocześnie Dyrektor zobowiązał wszystkich pracowników do podjęcia działań zmierzających do zmniejszenia zużycia energii, tj. niepozostawianie urządzeń biurowych w trybie czuwania, wyłączenie oświetlenia przy każdorazowym opuszczaniu pomieszczeń biurowych, odbywaniu przez pracowników artystycznych pracy indywidualnej w pierwszej kolejności w pomieszczeniach z oświetleniem naturalnym. Ponadto Dyrektor zobowiązał Kierownika Działu Technicznego do przeglądu oświetlenia korytarzy i klatek schodowych w celu określenia możliwości wymiany źródeł światła na energooszczędne oraz z czujnikami ruchu,
- na korytarzach i w toaletach zostały zamontowane czujniki ruchu,
- podczas prób, pracownicy artystyczni używają światła punktowych,
- zachęcono pracowników do poruszania się po schodach, zamiast jeździć windą,
- wymieniono oświetlenie w sali koncertowej na ledowe.

Ocena według kryteriów przyjętych w programie

W ocenie audytorów wewnętrznych działania podejmowane w Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze były efektywne i skuteczne, a wydawane polecenia i zasady właściwie skierowane do konkretnych grup odbiorców, tj. artystów, pracowników biurowych.

W związku z powyższymi ustaleniami można uznać, że kryteria przyjęte w programie zadania dotyczące zgodności z przepisami prawa oraz uregulowaniami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, a także efektywności i skuteczności przepływu informacji zostały spełnione.

VI. Odniesienie do zastrzeżeń wniesionych przez audytowanego (w tym wskazanie sposobu ujęcia ich w sprawozdaniu).

Audytowany nie wniósł zastrzeżeń do wstępnych ustaleń z audytu.

VII. Ocena audytorów wykonujących zadanie dotycząca elementów systemu kontroli zarządczej (dotyczących badania)

Pięć ramowych elementów kontroli zarządczej (Komunikat MF)	Ocena 1-5		Uzasadnienie oceny (na podstawie ustaleń)	Nr Ustalenia
A. Środowisko wewnętrzne	adekwatność		W Filharmonii Dolnośląskiej prowadzone są analizy w zakresie zużycia energii elektrycznej.	2
	skuteczność	5		
	efektywność			
B. Cele i zarządzanie ryzykiem	adekwatność			
	skuteczność			
	efektywność			
C. Mechanizmy kontroli	adekwatność			
	skuteczność			

	efektywność	5	W Filharmonii Dolnośląskiej podejmowane były działania celem ograniczenia zużycia energii elektrycznej.	3
D. Informacja i komunikacja	adekwatność	5	Raporty z realizacji celu zmniejszenia zużycia energii elektrycznej zostały przesłane do Prezesa URE w wymaganej formie i terminach.	1
	skuteczność			
	efektywność			
E. Monitorowanie i ocena	adekwatność			
	skuteczność			
	efektywność			

Przyjęta skala ocen: 1-nieprzestrzeganie standardów kontroli zarządczej lub poważne niedociągnięcia, 2 - niedostateczne spełnianie standardów kontroli zarządczej z licznymi/ bardzo istotnymi zastrzeżeniami, 3- spełnianie standardów kontroli zarządczej ze średnią ilością/istotnymi zastrzeżeniami, 4- spełnianie standardów kontroli zarządczej z nielicznymi/incydentalnymi/mało istotnymi zastrzeżeniami, 5- najlepsza praktyka.

- **Adekwatność** oznacza zgodność i wierne ujęcie w systemie danego elementu kontroli zarządczej, wyczerpujące poznawczo wszelkie jego aspekty, zaprojektowany w sposób racjonalny i zgodny z przepisami prawa. Zaprojektowane mechanizmy opracowano uwzględniając ryzyka związane z działalnością jednostki.
- **Skuteczność** oznacza zamierzone działanie, które w określonym stopniu skutecznie prowadzi do zamierzonego celu i zadania. Istniejące mechanizmy kontrolne zostały zaprojektowane i są stosowane w stopniu pozwalającym na zminimalizowanie potencjalnego ryzyka nierealizowania zakładanego rezultatu.
- **Efektywność** oznacza taki system wspierający realizację założonych celów i zadań, aby przy założeniu najwyższych możliwych rezultatów wykorzystać jak najmniejszą ilość możliwych nakładów. Koszty wdrożenia i funkcjonowania mechanizmów kontrolnych są odpowiednie w stosunku do uzyskiwanych w wyniku ich stosowania korzyści.

Sprawozdanie sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach. Audyt został przeprowadzony zgodnie z „Międzynarodowymi standardami profesjonalnej praktyki audytu wewnętrznego”.

Zgodnie z § 17 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2015 roku w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (Dz. U. z 2018 poz. 506) audytor wewnętrzny po przeprowadzeniu czynności audytowych uzgadnia pisemnie z audytowanym wstępne wyniki audytu wewnętrznego, w tym w szczególności ustalenia i propozycje zaleceń. W przypadku niniejszego zadania audytowany może zgłosić pisemne zastrzeżenia w terminie 7 dni⁴ kalendarzowych od dnia ich przekazania.

Po uzgodnieniu wstępnych wyników audytu wewnętrznego lub po upływie ww. terminu audytor wewnętrzny zgodnie z § 19 ust. 1 ww. Rozporządzenia MF przekazuje sprawozdanie audytowanemu i Marszałkowi/kierownikowi jednostki.

Zgodnie z § 19 ust. 2, 3 i 4 ww. Rozporządzenia MF, audytowany, w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania sprawozdania, ustala sposób i termin realizacji zaleceń oraz wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację zaleceń, powiadamiając o tym na piśmie Dyrektora Wydziału Audytu Wewnętrznego oraz i Marszałka/kierownika jednostki. W przypadku odmowy realizacji zaleceń audytowany przedstawia, w terminie 7 dni kalendarzowych od dnia otrzymania sprawozdania, pisemne stanowisko Marszałkowi/kierownikowi jednostki i audytorowi wewnętrznemu. Jednocześnie Marszałek/kierownik jednostki podejmuje decyzję dotyczącą realizacji zaleceń, informując o tym audytowanego i Dyrektora Wydziału Audytu Wewnętrznego.

Data sporządzenia:

04.12.2024 r.

Audytorzy wewnętrzni wykonujący zadanie:

⁴ W przypadku zadania zapewniającego nie krótszym niż 7 dni.